

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gudhemsskolan

Skola/skolbarnomsorg Läsåret 2024/2025

Upprättad: September 2024
Gäller t.o.m : September 2025

Nolltolerans mot
diskriminering mobbning och
kränkande behandling

Vår vision:

Alla barn och elever har rätt att vara i en verksamhet som är fri från kränkande behandling. Skolan ska vara en verksamhet fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Barn ska känna att de är delaktiga och att deras åsikter respekteras. De övergripande målen är att alla elever ska uppleva att de går i en trygg skola oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Alla medarbetare och elever i skolan ska uppleva att de arbetar och går i en trygg skola, även föräldrarna skall känna att deras barn går i en trygg skola, där det råder kamratskap, hänsyn och ro oavsett elevens identitet.

Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan ...

Skollag (2010:800)

Verksamhet

Gudhemsskolan är en F-6 skola. All verksamhet i skolan, samt fritidshemmet ska präglas av ett demokratiskt förhållningssätt. Vi ska främja förståelse för andra människor. Ingen i skolan ska utsättas för mobbning eller kränkande behandling som äger rum mellan elever, såväl som mellan personal och elever. Alla tendenser till diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska aktivt bekämpas med kunskap, öppna diskussioner och ett aktivt värdegrundsarbete. Skolan ska värna om människans okränkbara värde och diskussioner kring förhållningssätt och bemötande pågår ständigt på skolan.

Vi har upprättat rutiner för hur vi ska *dokumentera* aktuella ärenden i det direkta arbetet mot kränkande behandling. I den här planen finns åtgärdsrutiner beskrivna gällande situation av kränkningar och/eller diskriminering som kan uppstå mellan elever såväl som mellan personal och elever. När insatser görs upprättas mål och hänsyn tas till offentlighetsprincipen.

De regelverk som ligger till grund för arbetet är FN:s konvention om barns rättigheter, Skollagen 2010:800, Diskrimineringslagen 2008:567, Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt Läroplansmålen i Lgr 11 (Se bilaga 1)

I Skollagen från 2011, 6 kap 8§ står:

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för

hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Ansvarig för att planen upprättas är rektor.

All personal som arbetar på enhet Gudhem ansvarar för att reagera när någon utsätts för kränkande behandling, mobbing eller trakasserier. Begreppsbeskrivning, i bilaga 2. All personal ansvarar också för att vara positiva och goda förebilder, att skapa trygghet, positivt bemötande och att stärka elevernas självkänsla genom uppmuntran och engagemang, oavsett könsidentitet, etnicitet och funktionsnedsättning. All personal ska ansvara för att rapportera till Trygghetsgruppen om man iakttagit kränkande behandling/händelser, mobbing eller trakasserier. All personal ansvarar också för att man i samtal och handling betonar alla människors lika värde, samt visar att man har nolltolerans mot mobbing och diskriminering.

Arbetsgången mot kränkande behandling och diskriminering görs genom ett främjande och ett förebyggande arbete på olika nivåer. Individ/elevnivå, elev/elev, grupp- och verksamhetsnivå. Vårt årshjul visar hur arbetet struktureras under läsårets gång. *Förebyggande arbete* är sådant som vi gör utifrån identifierade riskbedömningar. Ett *främjande arbete* är sådant som görs framåtriktat. Ett främjande arbete görs alltså utan att det finns kända riskfaktorer (För ytterligare begreppsbeskrivning se Bilaga 2).

Arbetsgång mot kränkande behandling och diskriminering

Planen mot diskriminering och kränkande behandling påbörjas vårterminen varje år och slutförs samt presenteras i augusti i samband med skolstarten. Enkätfrågor som berör hur eleven trivs på skolan fylls i inför varje utvecklingssamtal med mentorerna i årskurs F-3 via Unikum. I årskurs 4-6 använder vi mer utvecklade frågor. Dessa frågor tar upp elevens upplevelse av den psykosociala miljön och diskuteras vid utvecklingssamtalet tillsammans med elev, vårdnadshavare och mentor i alla årskurser.

En trygghetsenkät genomförs digitalt i maj varje år och sammanställs sedan stadiervis/skolvis samt analyseras och sammanfattas av kuratorn och ska sammanfattas och analyseras i Trygghetsgruppen. Det ska sammanfattas och skrivas in i Planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska alltid finnas uppdaterad på skolans hemsida. Den upprättade *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* presenteras av rektor för all personal vid ett APT (arbetsplatsträff). Vid nyanställningar presenterar rektor *Planen mot diskriminering och kränkande behandling*.

Elever

Elevråden på år F-6 avsätter tid för att tillsammans med elevrådsansvariga gå igenom *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* för att sedan ge synpunkter. Detta sker i samband med att planen upprättas i början av läsåret.

Elevrådsmedlemmarna tar sedan med sig planen till sina klasser med hjälp av kurator. Utifrån elevernas ålder anpassas språket i denna genomgång. Ansvaret vilar på elevrådsansvariga på år F-6. I slutet av vårterminen genomför kurator en digital trygghetsenkät som besvaras av alla elever.

Vårdnadshavare

På föräldraföreningens första möte under höstterminen diskuteras *Planen mot diskriminering och kränkande behandling* tillsammans med rektor.

Föräldraföreningen ges möjlighet att ge synpunkter. Efter upprättandet av den nya planen meddelas vårdnadshavare via Unikum om att en ny plan är upprättad.

Främjande arbete

Främjande arbete sker överallt på skolans alla områden. Det finns vuxna med under alla raster och i matsalen samt i omklädningsrummen för att skapa en trygg miljö.

Förebyggande arbete

I varje klassrum finns en klassrumsplacering som respektive mentor i varje klass upprättar och ändrar en gång/termin eller vid behov. Skolans elevhälsoteam jobbar främjande, förebyggande och tar beslut till insatser. Genom observationer i klassrummen och vuxennärvaro på rasterna upptäcks negativa beteenden och handlingar bland eleverna. De vuxna ska agera och ta upp det med ansvariga mentorer, vilket i vissa fall ska förmedlas till vårdnadshavarna.

Ett sätt att arbeta förebyggande är genom så kallade aktiva åtgärder. Det kan exempelvis vara att undersöka om det finns risker för diskriminering i en verksamhet. Det kan också handla om att analysera orsaker, att upptäcka hinder, att följa upp och utvärdera det främjande och förebyggande arbetet.

- Varje år erbjuds eleverna i förskoleklass, årskurs 2 och årskurs 4 hälsosamtal med skolsköterskan.
- Vuxna närvarar på alla raster, innan bussresan hem och i omklädningsrummen, då skapas trygghet, tillit, en god relation med eleverna och det begränsar negativa beteenden bland eleverna.
- Föreläsare om nätanvändning och dess konsekvenser bjuds in till skolan en gång/läsår till årskurs 2-6.
- Kurator är aktiv både ute och inne på rasterna flera gånger per vecka, för att främja och förebygga. Kurator observerar, gör samarbetsövningar och samtal med eleverna och grupper utifrån behov.
- Ungdomsstrateg bjuds in till elevrådet varje år.
- Skolan har samarbete med Ällagatan, UMO och UPH.

Åtgärdande arbete

Åtgärdande arbete är en beskrivning av vilket särskilt stöd/anpassning skolan kommer att ge en elev vid behov. Det särskilda stödet innebär att man går vidare och anpassar förutsättningarna och undervisningen ytterligare efter elevens behov och förutsättningar. Detta ansvarar EHT teamet och mentor för.

Handlingsplan över hur all personal ska agera vid alla former av diskriminering och kränkande behandling

Den personal på skolan som ser eller får kännedom om en konflikt reder ut eller ser till att konflikten blir utredd. Den vuxne utreder om maktförhållandet är jämlikt. Det är elevens egen upplevelse som ligger till grund för hur konflikten löses. Om en elev upplever sig kränkt behandlar vi det som en kränkning och anmäler detta enligt Falköpings kommuns gällande rutiner. Föräldrarna informeras om händelsen innan anmälan ska avskrivas. Samtal görs med samtliga inblandade elever vid händelser för att höra deras åsikter. Vid allvarigare samtal med elever ska alltid två vuxna delta, en som samtalar och en som dokumenterar.

Kränkning

Kränkande behandling är uppträdanden som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund (Se bilaga 2). När någon elev kränks ska den vuxne som får kännedom om kränkningen reagera omedelbart genom att ta reda på vad som hänt samt ta reda på vilka elever som varit inblandade och försöka lösa problemet genom samtal. Den vuxna ska också informera mentor om händelsen.

Ärendegång vid kränkingsanmälan:

- Mentor/mentorer kontaktar vårdnadshavare till båda parter.
- Den som observerat kränkningen eller fått informationen rapporterar händelsen i Drafit.
- Kurator gör en utredning och följer upp ärendet med eleven, vårdnadshavare och den berörda läraren.
- Vid upprepade händelser definieras kränkningar som mobbning.
- Vid allvarigare situationer tar den vuxna direkt kontakt med kurator som tar över ärendet.

Definitioner av begrepp

Diskriminering

Orättvis behandling av olika slag, där åtskillnad görs mellan olika människor. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program. Man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Det är det som kallas indirekt diskriminering. Det sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Trakasserier

Trakasserier är uppträdanden som kränker en elevs värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och uttryck eller ålder. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldig till trakasserier. Det är trakasserier även när en elev kränks pga en förälders eller syskons sexuella läggning, eller funktionshinder.

Kränkning

Att kränka någon är att behandla en person nedsättande i ord eller handling, eller att göra ingrepp i dennes rättigheter eller frihet. Kränkning kan vara att inte respektera en bestämmelse, överenskommelse eller avtal. Vad som är en kränkning avgörs i varje enskilt fall. Personalens skyldighet är att anmäla alla händelser i Drafit. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande. Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. Skolans skyldighet är att se till att genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkning. *“6 kapitlet 6–8 och 10 §§ skollagen.”*

Mobbning

En person är mobbad, när han/hon, upprepade gånger och under en viss tid, blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer t.ex. du är ful, du är dum. Upprepade gånger innebär att mobbningen sker flera gånger under en viss tid. Enstaka tillfällen är inte mobbning. Det ska vara en kontinuerlig handling riktad mot en enskild person.

Främjande arbete

Ett hälsofrämjande arbete utgår från ett salutogent perspektiv. Det vill säga utgår från det friska. Det handlar om att stärka eller bibehålla elevernas fysiska, psykiska och sociala välbefinnande genom att skapa lärmiljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Utmaningen i ett mer hälsofrämjande arbete blir att söka efter faktorer som gör det möjligt att förändra och utveckla skolans verksamhet genom att flytta fokus från det som inte fungerar till det som fungerar.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet innebär att förebygga ohälsa och hinder. Arbetet börjar med att identifiera och kartlägga de faktorer som utgör risker för olika former av ohälsa eller hinder i skolan, till exempel vuxnas närvaro under rasterna. Det behöver göras på individ, grupp och organisationsnivå. Genom att sedan analysera riskerna underlättas planeringen av förebyggande insatser.

Åtgärdande arbete

Åtgärdande arbete är en beskrivning av vilket särskilt stöd/anpassning skolan kommer att ge en elev vid behov. Det särskilda stödet innebär att man går vidare och anpassar förutsättningarna och undervisningen ytterligare efter elevens behov och förutsättningar.

Bilaga 2

Resultat på enkätfrågor

Sammanställning F-6 av trygghetsenkäterna. 2024-05-30

Totalt var det (94 %) 161 av 172 elever som besvarade enkätfrågorna. De flesta elever känner sig trygga, (ligger på samma nivå som förra året), trivs i skolan och upplever studiero i klassen. Tryggheten i klassen ökades med 5 % bland eleverna. Dock finns det några elever som inte känner tilltro till vuxna. Personalen behöver jobba vidare med att få elevernas tillit och att ingen ska känna sig ensam, kränkt eller mobbad.

Årskurs F-3

F-3 94 (93,7%)% besvarade enkäten. De flesta elever trivs och känner sig trygga i skolan och dess områden. Det finns elever (15,5 %) som anger att de är rädda för någon/några elever. Det finns elever (2) som inte trivs i skolan, känner sig otrygga (3), otrygga på skolgården (3), rädda för någon/några vuxna (7), otrygga från och till skolan (9, är 10 %). Omklädningsrummen upplevs otrygga bland några elever 7 är 8 %) och det finns en elev som upplever ensamhet i skolan.

Årskurs 4-6

94,7 % besvarade enkäten. De flesta (92,3 %) trivs i skolan, vilket är en ökning från (88,6 %) året innan. 94,5 % känner sig trygga med personalen, vilket är en ökning med 13 % från förra året (87,5%). 82 % upplever studiero (tråkiga lektioner, stressboll, ingen rörelse i klassen, tyst i klassen). 91,7 % känner sig trygga i skolan, (3 är otrygga) jämfört med förra årets 80 %. 90,2 % är trygga med sina klasskamrater, (3 otrygga), vilket visar (4 %) sämre resultat (94, 2 %).

För att öka elevernas trivsel och trygghet har det framkommit att eleverna önskar mer saker till skolgården, godare mat och att alla ska vara snällare mot varandra. De önskar även en bättre studiero.

Ca. 9 % känner sig otrygga på vägen från och till skolan. Otrygga platser på skolan är skolgården, omklädningsrummen, korta korridorerna. Det finns några få elever som känner sig ensamma ibland och vissa väljer det självmant. 80,5 % känner att de kan prata med någon vuxen, vilket är en förbättring (med 14 %) från året innan. Detta beror på att vuxna är ute under rasterna, går runt på skolgården och skapar relationer. Denna insats förebygger att eleverna inte ska känna sig ensamma, utsatta eller mobbade. Vi har personal som arbetat på skolan en längre tid, vilket ger bättre trygghet bland elever och vuxna.

Ca. 17 % medger att de var utsatta för mobbning, trakasseri (tjockis, böj, pga. min familj, fula ord, hora, att vara med tjejer) För att öka elevernas trivsel och trygghet har det framkommit att eleverna önskar mer saker till skolgården, önskar godare mat och vill att ingen ska retas.

Större delen av eleverna känner sig trygga i skolan, i klassen och även på skolgården. De flesta har tillit till vuxna och de flesta har någon att vara med på rasterna. Dock finns det elever som är rädda för någon/några elever eller vuxna på skolan

Skolan behöver fortsätta jobba med att öka tilliten och tryggheten i skolan. Eleverna ska känna sig trygga med personalen, vilket ökar trivseln och tryggheten bland eleverna. Vi behöver se efter att ingen ska känna sig ensam eller kränkt/mobbad. Bristande studiero är ett förekommande/bestående problem i mellanstadiet, som vi behöver jobba mer med. Några enskilda elever känner ett obehag i omklädningsrummet.

Förra året kände några elever otrygghet i omklädningsrummen och detta har vi löst med omklädningsvärdar, dock finns det några elever i lågstadiet som har en obehagskänsla i omklädningsrummen. Toaletterna upplevs inte längre som en otrygg plats.

Analys

Enkätundersökningen visar att den allmänna tryggheten uppfattas olika för eleverna beroende på ålder. Tryggheten är högre bland mellanstadiet än på lågstadiet. Trots allt upplever de flesta eleverna trygghet och känner sig trygga i skolan och dess område. Tryggheten är på samma nivå som året innan.

Planerade åtgärder/målsättning till läsåret 2024-2025

- Personalen behöver jobba mer med att öka förtroendet och tilliten för att eleverna ska känna sig tryggare med vuxna och dessutom öka trivseln bland eleverna. Alla elever är allas ansvar.
- Samsyn på ordningsregler och att de efterföljs.
- Vi har värdegrundsdiskussioner i klasserna, för att förebygga oönskat beteende och dåligt språkbruk. Ansvariga: mentorer och kurator
- I omklädningsrummen ska det alltid finnas en vuxen bland eleverna både före och efter idrottslektionen. Ansvariga: schemalagda omklädningsvärdar.
- Fortsatt tät vuxennärvaro under rasterna. Ansvariga: schemalagda rastvärdar.
- När misstanke om att någon utsätts för någon form av kränkande behandling ska all personal reagera och agera omgående. Allas ansvar.

Frånvaron är ungefär på samma nivå som året innan, dock har långtidsfrånvaron hos ett litet antal elever ökat.

Inkommande kränkingsanmälningar har ökat under 2023-2024 jämfört med 2022-2023, vilket beror på att vi dokumenterar mera, även små händelser.

2023-2024 förekom de flesta kränkningarna bland killar mot killar på skolgården under rasterna och även i klassrummen och de yttrade sig verbalt, men även i fysisk form. Året innan var utsättaren enbart killar men då utsattes både killar och tjejer framförallt på skolgården, men även i klassrummen och i muntlig form.

Framgångsfaktorerna till tryggheten är:

- Tät vuxennärvaro på rasterna
- Tvåläraresystem
- Kuratorskontakt
- Kontakt med eleverna och vårdnadshavare
- Lyft eleven till EHT, diskutera insatser (vad ska göras och av vem)
- Enkäter
- Observationer av kurator i klasserna (stämning och beteende)
- Klassdiskussioner, värdegrund med kurator och mentorerna
- Förebyggande insatser har integrerats (i flera klasser) i undervisningen med hjälp av kurator.
- Trygghetsvandring
- Klassråd och elevråd

- Trygghetsgrupp
- Kompisdagar i F-6 där klasserna blandas i olika kompisgrupper och gör gemensamma aktiviteter tillsammans.
- Personalen är flexibel och täcker upp för varandra vid behov.

Dokumentation

- När misstanke om att någon utsätts för någon form av kränkande behandling ska all personal reagera och agera omgående.
- Personalen som bevittnar en kränkning lägger in handlingen i Draftit.
- Elevhälsan ansvarar för att dokumentation av kränkingsärenden på elevnivå görs, rektor ansvarar för dokumentation av kränkingsärenden mellan elev och personal samt personal till personal.
- Rektor ansvarar för att anmälan, utredning, uppföljning och rapportering om kränkande behandling görs i Draftit (Falköpings kommuns dokumentationsverktyg).
- Vid tillbud lägger bevittnande/hanterande personal in handlingen i Stella.

Prioriterat område 2024-2025 är:

- Frånvaro ska bokföras korrekt (se länk)
- DF respons från och med höstterminen 2024
- Förtroende och tillit måste ökas mellan eleverna och vuxna
- Öka tryggheten i omklädningsrummet
- Språkbruket behöver förbättras bland eleverna

Rektor
Marie Båge
Gäller till 2025-09
0515-88 65 01

Reviderad 2024-06-13
Gudhemsskolans trygghetsgrupp